

2025/435

3.3.2025.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2025/435

(2025. gada 28. februāris)

par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Melnkalnes bruņotos spēkus

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 41. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 ⁽¹⁾ izveido Eiropas Miera mehānismu (EMM), ar kuru dalībvalstis finansē Savienības darbības kopējās ārpolitikas un drošības politikas ietvaros, lai, ievērojot Līguma 21. panta 2. punkta c) apakšpunktu, saglabātu mieru, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību. Jo īpaši, ievērojot Lēmuma (KĀDP) 2021/509 1. panta 2. punktu, EMM ir paredzēts izmantot, lai finansētu palīdzības pasākumus, piemēram, darbības nolūkā stiprināt tādas trešo valstu un reģionālo un starptautisko organizāciju spējas, kas saistītas ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.
- (2) 2022. gada 21. martā Savienība apstiprināja Stratēģisko kompasu ar mērķi kļūt par spēcīgāku un spējīgāku drošības garantu, tostarp, plašāk izmantojot EMM, lai atbalstītu partneru militārās un aizsardzības spējas.
- (3) 2023. gada 13. decembra Briseles deklarācijā Savienības un tās dalībvalstu vadītāji, apspriedušies ar Rietumbalkānu vadītājiem, aicināja Savienību turpināt strādāt kopā ar reģionu, lai turpinātu attīstīt tā aizsardzības spējas un kapacitātes, tostarp ar EMM starpniecību.
- (4) Savienība ir apņēmusies uzturēt ciešas attiecības, lai atbalstītu spēcīgu, neatkarīgu un pārtikušu Melnkalni, pamatojoties uz Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu, kas tika parakstīts 2007. gadā un stājās spēkā 2010. gadā, un pievienošanās sarunām, kuras tika sāktas 2012. gadā.
- (5) Savienība atzīst Melnkalnes ieguldījumu Savienības kopējā drošības un aizsardzības politikā (KDAP), tostarp tās dalību KDAP misijās un operācijās.
- (6) Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos 2023. gada 18. decembrī saņēma Melnkalnes lūgumu Savienībai palīdzēt Melnkalnes Bruņotajiem spēkiem iegādāties svarīgu aprīkojumu: ikdienas dzīves atbalstam sarežģītos laikapstākļos, ķīmiskai, bioloģiskai, radioloģiskai un kodolaizsardzībai (CBRN); un meklēšanai un glābšanai kaujas apstākļos.
- (7) Palīdzības pasākumi ir jāīsteno, ņemot vērā Lēmumā (KĀDP) 2021/509 izklāstītos principus un prasības, jo īpaši atbilstību Padomes Kopējai nostājai 2008/944/KĀDP ⁽²⁾, un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.
- (8) Padome atkārtoti apstiprina apņēmību aizsargāt, veicināt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un demokrātijas principus un stiprināt tiesiskumu un labu pārvaldību atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem, Vispārējai cilvēktiesību deklarācijai un starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām,

⁽¹⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp.).

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Izveide, mērķi, darbības joma un ilgums

1. Ar šo tiek izveidots palīdzības pasākums par labu Melnkalnei ("saņēmējs"), kas finansējams no Eiropas Miera mehānisma (EMM) ("palīdzības pasākums").
 2. Palīdzības pasākuma mērķi ir šādi:
 - a) palīdzēt stiprināt Melnkalnes Bruņoto spēku spējas, lai uzlabotu valsts drošību, stabilitāti un noturību aizsardzības nozarē, atbilstoši Savienības vispārējai politikai attiecībā uz Melnkalni;
 - b) uzlabot Melnkalnes Bruņoto spēku operatīvo efektivitāti mobilitātes, manevrējamības un aizsardzības ziņā; palielināt atbilstību Savienības standartiem; uzlabot sadarbību; un tādējādi labāk aizsargāt civiliedzīvotājus krīzes un ārkārtas situācijās;
 - c) stiprināt Melnkalnes spējas attiecībā uz tās dalību Savienības kopējās drošības un aizsardzības politikas militārajās misijās un operācijās.
 3. Lai sasniegtu 2. punktā izklāstītos mērķus, ar palīdzības pasākumu finansē šāda veida aprīkojumu, kas nav paredzēts nāvējoša spēka pielietošanai:
 - a) ikdienas dzīves atbalsta aprīkojums ekstremālos laikapstākļos;
 - b) ķīmiskas, bioloģiskas, radioloģiskas un kodolaizsardzības aprīkojums;
 - c) kaujas apstākļos veiktas meklēšanas un glābšanas aprīkojums.
- Ar palīdzības pasākumu finansē arī saistītās piegādes un pakalpojumus, tostarp vajadzības gadījumā tehnisko apmācību.
4. Palīdzības pasākuma ilgums ir 36 mēneši no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

2. pants

Finanšu noteikumi

1. Finanšu atsaucē summa, kas paredzēta ar palīdzības pasākumu saistīto izdevumu segšanai, ir 6 000 000 EUR.
2. Visus izdevumus pārvalda saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

3. pants

Vienošanās ar saņēmēju

1. Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") panāk nepieciešamās vienošanās ar saņēmēju, lai nodrošinātu, ka tas pilda šajā lēmumā noteiktās prasības un nosacījumus, – tas ir nosacījums atbalsta sniegšanai palīdzības pasākuma ietvaros.
2. Šā panta 1. punktā minētās vienošanās ietver noteikumus, kas saņēmējam uzliek pienākumu nodrošināt, ka:
 - a) saskaņā ar palīdzības pasākumu atbalstītās Melnkalnes Bruņoto spēku vienības ievēro attiecīgās starptautiskās tiesības, jo īpaši starptautiskās cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;
 - b) visi palīdzības pasākuma ietvaros sniegtie aktīvi tiek pienācīgi un efektīvi izmantoti nolūkos, kādiem tie tika piešķirti;
 - c) visi palīdzības pasākuma ietvaros sniegtie aktīvi tiek pienācīgi uzturēti, lai nodrošinātu to lietojamību un funkcionālu pieejamību visā to dzīves ciklā;

d) jebkuri palīdzības pasākuma ietvaros sniegti aktīvi netiek nozaudēti vai to dzīves cikla beigās, nesāņemot saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidotās Mehānisma komitejas piekrišanu, nodoti tādām personām vai vienībām, ko neparedz minētās vienošanās.

3. Šā panta 1. punktā minētās vienošanās ietver sevī noteikumus par palīdzības pasākuma ietvaros sniegtā atbalsta apturēšanu un izbeigšanu gadījumā, ja tiek konstatēts, ka saņēmējs nepilda 2. punktā izklāstītos pienākumus.

4. pants

Īstenošana

1. Augstais pārstāvis ir atbildīgs par šā lēmuma īstenošanas nodrošināšanu saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi, un atbilstoši integrētajai metodiskajai sistēmai nepieciešamo pasākumu un kontroļu novērtēšanai un identificēšanai attiecībā uz palīdzības pasākumiem EMM ietvaros.

2. Šā lēmuma 1. panta 3. punktā minētās darbības īsteno Igaunijas Aizsardzības investīciju centrs.

5. pants

Pārraudzība, kontrole un izvērtēšana

1. Augstais pārstāvis pārbauda to, kā saņēmējs ievēro 3. pantā noteiktos pienākumus. Minēto pārraudzību izmanto tam, lai nodrošinātu izpratni par pienākumu, kas noteikti 3. pantā, nepildīšanas kontekstu un riskiem un palīdzētu novērst šādu nepildīšanu, tostarp starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus, ko izdara ar palīdzības pasākumu atbalstītās Melnkalnes Bruņoto spēku vienības.

2. Ekipējuma un krājumu kontroli pēc to nosūtīšanas organizē šādi:

- a) piegādes verifikācija – īpašumtiesību nodošanas brīdī galalietotājiem spēkiem ir jāparaksta EMM piegādes sertifikāti;
- b) inventarizācijas ziņojumi – saņēmējam reizi gadā ir jāziņo par piešķirto priekšmetu krājumu stāvokli līdz brīdim, kad Politikas un drošības komiteja (PDK) šādu ziņošanu vairs neuzskata par nepieciešamu;
- c) apmeklējumi uz vietas – saņēmējam pēc pieprasījuma ir jānodrošina Augstajam pārstāvim un EMM revidentiem piekļuvi pārbaužu uz vietas un EMM revīziju veikšanai.

3. Pēc tam, kad pabeigts palīdzības pasākums, Augstais pārstāvis veic galīgo izvērtējumu, lai novērtētu, vai palīdzības pasākums ir palīdzējis sasniegt 1. panta 2. punktā noteiktos mērķus.

6. pants

Ziņošana

Īstenošanas laikposmā Augstais pārstāvis saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 63. pantu sniedz PDK pusgada ziņojumus par palīdzības pasākuma īstenošanu. Palīdzības pasākumu administrators regulāri informē ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidoto Mehānisma komiteju par ieņēmumu un izdevumu izpildi saskaņā ar minētā lēmuma 38. pantu, tostarp, sniedzot informāciju par iesaistītajiem piegādātājiem un apakšuzņēmējiem.

7. pants

Apturēšana un izbeigšana

1. PDK saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 64. pantu var nolemt pilnībā vai daļēji apturēt palīdzības pasākuma īstenošanu.

2. PDK var ieteikt Padomei izbeigt palīdzības pasākumu.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2025. gada 28. februārī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
A. SZŁAPKA
